

การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

โดย ร.อ.หญิง เพ็ญทิศา พรหมสวัสดิ์

ความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญต่อการใช้รถใช้ถนน เนื่องจากเป็นผลดีต่อทั้งตัวผู้ขับขี่เองและเพื่อนร่วมทางรอบข้าง แต่ทำไมสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์จึงเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ ซึ่งเมื่อตัดปัจจัยของการเพิ่มปริมาณรถยนต์บนท้องถนนที่มีโอกาสทำให้ตัวเลขผู้ประสบอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้นแล้ว "ความประมาท" และ"การขาดความรู้เรื่องการใช้รถใช้ถนน" น่าจะเป็นสาเหตุหลักของอุบัติเหตุอันน่าสลดใจเหล่านี้

การเป็นนักขับรถที่ดีไม่ใช่จะขับรถอย่างเดียว ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับรถที่นำมาใช้

1. ห้ามนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงมาใช้ในทางเดินรถ เพราะอาจเกิดอันตรายหรืออาจทำให้ผู้ใช้และคนรอบข้างเสียสุขภาพ เช่น รถตัวถังผุ ยางล้อรถไม่มีดอกยาง มีควันดำ ฯลฯ
2. รถที่นำมาใช้ต้องมีคอมไฟหน้า-หลัง-ไฟเลี้ยว-ไฟจอด-ไฟเบรก-ไฟฉุกเฉิน-แตร-เบรกมือที่ใช้การได้-ที่ปิดน้ำฝน ครบถูกต้องตามกฎหมาย และต้องติดแผ่นป้ายทะเบียนหน้า-หลัง และติดป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีด้วย

ความรู้ในเรื่องอุบัติเหตุจราจรและการป้องกัน

อุบัติเหตุเป็นเรื่องที่เราป้องกันได้ โดยการแก้ไขจากสาเหตุที่ทำให้เกิดนั้น สำหรับการใช้รถใช้ถนนแล้ว สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะตลอดจนสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น โดยส่วนรวม ได้แก่

1. ผู้ขับขี่ขาดความรู้ในการใช้รถใช้ถนน
2. ประชาชนผู้เดินทางขาดความรู้เกี่ยวกับการเดินทาง ตลอดจนการโดยสารรถที่ปลอดภัย
3. ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด และขับรถอยู่บนความประมาทขาดความระมัดระวัง หรือขับรถในขณะที่มึนเมา ซึ่งอุบัติเหตุบนท้องถนนในปัจจุบันที่กำลังเพิ่มปริมาณขึ้นเกิดจากสาเหตุนี้โดยหลักใหญ่ ดังจะเห็นได้ว่ามีโครงการรณรงค์ไม่ให้ผู้ขับขี่ดื่มสุราหรือของมึนเมาขณะขับรถ

ความรู้ในการขับรถที่เสี่ยงต่ออันตราย

หมายถึงการขับรถบนถนนที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เช่น ถนนลื่น ขึ้นลงเขาหรือขับรถทางไกล ซึ่งผู้ขับขี่ควรมีความรู้ต่าง ๆ ดังนี้

1. ขับรถขณะฝนตกถนนลื่น ควรชะลอความเร็วรถให้ช้าลงกว่าปรกติและทิ้งระยะห่าง

จากคันทันทำให้มากขึ้น ถ้าขับรถอยู่บนทางที่ให้รถขับสวนกันก็ควรเปิดไฟหน้ารถเพื่อเตือนให้รถที่วิ่งสวนมามองเห็น เวลาจะหยุดรถควรใช้เกียร์ช่วยไม่ควรเหยียบเบรกโดยกระทันหันหรือหักพวงมาลัยรถอย่างฉับพลันเพราะอาจทำให้รถปัดหรือหมุนได้

2. ขับรถขึ้น-ลงเขาสูง เวลาขับรถขึ้นเขาควรใช้เกียร์ต่ำที่มีกำลังพอเพราะถ้าเครื่องยนต์ไม่มีกำลังพอจะทำให้รถดับได้ ถ้ารถดับและไหลลงจากเขาเหยียบเบรกและใช้เบรกมือช่วย ส่วนเวลาลงเขาก็ควรใช้เกียร์ต่ำเช่นกันเพื่อลดกำลังไม่ให้ไหลเร็วจนเกินไป หรือคอยประคองรถด้วยการเหยียบเบรกชะลอให้รถช้าพอที่จะบังคับได้

3. การขับรถทางไกล ในบางครั้งเมื่อมีความจำเป็นต้องขับรถเดินทางไกล ซึ่งอาจมีโอกาประสบอุบัติเหตุได้ ดังนั้นผู้ขับขี่ควรปฏิบัติตน ดังนี้

- ตรวจสอบสภาพและอุปกรณ์ต่างๆ ของรถ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและปลอดภัยก่อนออกเดินทาง เช่น ตรวจสอบช่วงล่าง วัสดุยาง ยางอะไหล่ เตรียมแม่แรง ตรวจสอบระบบเบรก หม้อน้ำ น้ำมันเครื่อง ฯลฯ

- เตรียมอุปกรณ์และอะไหล่ที่จำเป็นระหว่างทาง เช่น ไฟฉาย ฯลฯ

- ก่อนขับรถทางไกล ผู้ขับขี่ควรพักผ่อนอย่างเพียงพอ

- การขับขี่รถทางไกลในระยะทางเกินกว่า 150 กม. ควรมีอีกคนคอยเปลี่ยนขับ

- งดเว้นการดื่มสุรา หรือของมีเมาทุกชนิด

- ถ้ามีฝนตกขณะเดินทาง น้ำโคลนกระเด็นเปื้อนไฟพรด ควรหยุดรถแล้วเช็ดให้สะอาด

- ถ้าน้ำในหม้อน้ำหมดระหว่างขับรถ เวลาเติมน้ำในหม้อน้ำควรใช้ความ

ระมัดระวัง อย่าเอาหน้าเข้าใกล้มาก เพราะน้ำจะดันฝาไอน้ำร้อนจะเข้าตาหรือถูกมือและอย่าเติมน้ำทันทีที่ต้องปล่อยให้เย็นเสียก่อนมิฉะนั้นฝาสูบหรือเสื่อสูบจะแตก

- ควรศึกษาแผนที่ คู่มือการท่องเที่ยว ถามผู้รู้เมื่อเกิดปัญหา

- ขับรถปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด

ความรู้ในการใช้รถหลังจากเกิดอุบัติเหตุ

เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้ว หากผู้ขับรถมีความรู้เพียงพอที่จะบรรเทาเหตุนั้นไม่ให้นำไปสู่ความรุนแรงได้ก็จะเป็นอีกทางหนึ่งที่ช่วยป้องกันได้ ซึ่งอุบัติเหตุที่ควรรู้และสามารถแก้ไขได้ทันทีที่มีดังนี้

* **เบรกแตก** คือเมื่อเหยียบเบรกแล้ว คันเหยียบเบรกจมหายไปและรถไม่หยุด ก็อย่าตกใจ แก้ไขได้โดยใช้เกียร์ต่ำในทันที หากจวนตัวมากก็ควรเปลี่ยนจากเกียร์ 4 มาเกียร์ 2 เลยแล้วดึงเบรกมือช่วย พร้อมกับประคองพวงมาลัยให้อยู่ในบังคับเพื่อหลบหลีกกรณอื่นๆ ในกรณีคับขันได้

* **ยางแตกหรือระเบิด** อาการของยางแตกเพราะรั่วโดยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง ยางจะค่อยๆ แบนลง พวงมาลัยรถจะหนักหรือกินไปทางด้านนั้น วิธีแก้ต้องรีบเบารถทันทีโดยเปลี่ยนเกียร์ลงเรื่อยๆ เพื่อใช้เครื่องชะลอรถให้ช้าลง ในขณะที่รถแล่นด้วยความเร็วสูง "อย่าเหยียบเบรก" จะเหยียบได้ก็ต่อเมื่อรถช้าลงแล้วและแอบเข้าข้างทางเพื่อเปลี่ยนยางต่อไป

ในกรณีที่ยางระเบิดมีเสียงดังและรถมีอาการทรุดฮวบ แฉลบหรือปิดเฉออกนอกแนวทาง ก็อย่าตกใจ ต้องคุมสติให้อยู่ อย่าเหยียบเบรกเพราะรถอาจคว่ำได้ พยายามบังคับพวงมาลัยให้รถอยู่ในเส้นทาง รีบปล่อยคันเร่งพร้อมกับเปลี่ยนใช้เกียร์ต่ำลงเรื่อยๆ เพื่อชะลอให้รถช้าลง จึงค่อยเหยียบเบรกและแอบเข้าข้างทางเพื่อเปลี่ยนยางต่อไป

* **รถเสีย** ให้นำรถจอดแอบเข้าข้างทางและจะต้องเปิดไฟสัญญาณฉุกเฉินเพื่อเตือนให้รถอื่นๆ เห็น

* **เมื่อรถชนกัน** กลางถนนไม่สามารถแอบเข้าข้างทางได้ ผู้ประสบเหตุหรือประชาชนไม่ควรเข้าไปมุงดู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลากลางคืนเพราะอาจเกิดอันตรายจากรถที่วิ่งสวนทางมาได้ บางครั้งรถอื่นอาจพุ่งเข้าไปใส่ผู้ชนจะทำให้ตายและบาดเจ็บเพิ่มมากขึ้น และควรรีบแจ้งตำรวจให้เข้ามาดูแลสถานการณ์โดยเร็ว

ความรู้สำหรับคนเดินเท้า

1. การเดินถนน

- ถนนที่มีทางเท้าจัดไว้ควรเดินบนทางเท้า อย่าเดินใกล้ทางรถ โดยหันหลังให้รถที่กำลังแล่นมา ก่อนที่จะก้าวลงทางรถต้องมองซ้าย-ขวาก่อนเสมอ
- ถนนที่ไม่มีทางเท้า ควรเดินชิดขอบริมทางขวาของถนน และถ้าหากันเป็นหมู่คณะก็ไม่ควรเดินคู่กัน ควรเดินเรียงเดียว
- เวลาจูงเด็กควรให้เด็กเดินด้านในของถนนและจับมือเด็กไว้ให้มั่นเพื่อป้องกันเด็กวิ่งออกไปในทางรถ
- การเดินถนนในที่มืด ควรสวมเสื้อขาวและถ้าเป็นไปได้ควรพกไฟฉายติดตัวไว้สำหรับส่องทาง
- แฉวหรือขอบนทหาร ตำรวจ ลูกเสือ หรือนักเรียนที่เดินกันอย่างเป็นระเบียบจะเดินบนทางรถก็ได้โดยเดินชิดทางรถด้านขวาหรือด้านซ้ายตามความจำเป็น

2. การข้ามถนน

- ควรข้ามถนนบนทางม้าลายทุกครั้ง หรือใช้สะพานลอยซึ่งถือเป็นวิธีที่ปลอดภัยที่สุด และหากจำเป็นต้องข้ามถนนในเวลากลางคืนก็ควรหาที่ข้ามที่มีแสงสว่าง

- ก่อนข้ามถนนทุกครั้งควรมองซ้าย-ขวาให้แน่ใจว่าไม่มีรถกำลังแล่นมา จึงจะข้ามได้ และควรเดินอย่างรวดเร็ว อย่าวิ่งข้ามถนน
- อย่าข้ามถนนโดยออกจากที่กำบังตัว เช่น ออกจากซอย รถที่จอดอยู่เพราะหากรถที่วิ่งสวนมาองไม่เห็นล่วงหน้าอาจทำให้เกิดอันตรายได้
- การข้ามถนนที่รถเดินทางเดียว ต้องแน่ใจเสียก่อนว่ารถแล่นมาทางไหนและมีความปลอดภัยพอจึงจะข้ามได้
- ถนนที่มีเกาะกลางถนนต้องข้ามทีละครึ่งถนน โดยข้ามครึ่งแรกแล้วพักที่เกาะกลาง จากนั้นจึงข้ามครึ่งหลังต่อไป
- การข้ามถนนในช่องทางข้ามที่บริเวณทางแยกควรระวังรถที่จะเลี้ยวเข้ามาหาตัวท่านด้วย
- อย่าข้ามถนนเมื่อตำรวจกำลังปล่อยรถเดินอยู่ หรือเมื่อตำรวจให้สัญญาณห้ามคนเดินเท้าอยู่ และถ้าไม่มีตำรวจแต่มีสัญญาณไฟคอยบอก ถ้าเห็นรูปคนสีเขียวกะพริบขึ้นที่สัญญาณไฟก็ให้รีบข้ามถนนโดยเร็ว

3. การขึ้นลงรถประจำทาง

- อย่าขึ้นหรือลงรถประจำทางจนกว่ารถจะหยุดสนิทที่ป้ายหยุดรถ และถ้าจะข้ามถนนต้องรอให้รถประจำทางออกไปให้พ้นเสียก่อน จะได้มองเห็นรถคันอื่นที่แล่นมาได้ชัดเจน

การสวมหมวกนิรภัย หรือหมวกกันน็อก

เป็นกฎหมายบังคับอย่างเคร่งครัดที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสารจะต้องสวมหมวกนิรภัยไม่ว่ากรณีใดก็ตามเพื่อความปลอดภัยต่อตัวผู้ขับขี่และผู้โดยสารซึ่งหากมีการละเมิดฝ่าฝืนไม่ทำตามทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสารจะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท เตือนตัวเองไว้เสมอว่า "สวมหมวก เจอหมู"

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

เป็นพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อรักษาสิทธิอันพึงมีของประชาชนที่ประสบภัยจากอุบัติเหตุบนท้องถนนได้รับการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและทันที่

* **การประกันความเสียหาย** เจ้าของรถจะต้องจัดให้มีการประกันสำหรับผู้ประสบภัยกับบริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ จำนวนเงินเอาประกันภัยนั้นจะกำหนดตามชนิด ประเภท และขนาดของรถแต่ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เช่น รถที่นั่งไม่เกิน 7 คน ให้มีจำนวนเงินประกันภัย 5,000,000 บาทต่อความเสียหายหนึ่งครั้ง และจำนวนเงินที่เอาประกันภัย 50,000 บาทต่อคนสำหรับความเสียหายต่อร่างกาย หรือ 80,000 บาทต่อคนสำหรับความเสียหายต่อร่างกายหรือกรณีใดกรณีหนึ่งหรือ

หลายกรณี ได้แก่ ตาบอด หูหนวก เป็นใบ้ เสียแขน ขา มือ เท้า เป็นต้น หรือ 80,000 บาทต่อคนสำหรับความเสียหายต่อชีวิต เป็นต้น ค่าเสียหายเบื้องต้นนี้ต้องร้องขอภายใน 180 วันนับแต่ที่มีความเสียหาย

*** รถที่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย**

1. รถตามด้วยกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ คือ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
2. รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก คือ ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบกในการขนคน สัตว์ สิ่งของ
3. สำหรับรถที่จดทะเบียนในต่างประเทศและนำเข้ามาใช้ในประเทศต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยเช่นเดียวกับรถในประเทศ และต้องมีระยะเวลาประกันภัยไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่รถนั้นอยู่ในราชอาณาจักร

*** การทำประกันภัย** ทำได้ที่บริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาต โดยมีอัตราเบี้ยประกันภัยตามที่นายทะเบียนกำหนดของรถแต่ละประเภทและขนาด เพื่อความสะดวกควรนำสำเนาภาพถ่ายทะเบียนรถไปด้วย และเมื่อชำระเบี้ยประกันภัยแล้วจะได้สติ๊กเกอร์ ก็ให้นำไปติดไว้ที่กระจกหน้าด้านใน หันข้อความออกด้านนอก ในกรณีรถใหม่ ต้องจัดให้มีประกันความเสียหายก่อนที่จะได้รับจดทะเบียนรถนั้น และเมื่อมีการโอนเปลี่ยนเจ้าของรถ ผู้รับโอนยังได้รับความคุ้มครองตลอดอายุกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังเหลืออยู่

*** ผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง** ได้แก่ทุกคนที่อยู่ในรถและนอกรถที่ได้รับอันตรายจากรถที่ใช้ทางหรืออยู่ในทาง และยังรวมถึงทายาทของผู้ประสบภัยที่ถึงแก่ความตายด้วย

*** การคุ้มครอง** ความเสียหายตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถนี้เป็นค่าเสียหายเบื้องต้นที่เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ร่างกายและชีวิต ไม่รวมถึงความเสียหายของทรัพย์สิน

- ความเสียหายต่อร่างกาย ได้แก่ ค่ายา อาหาร ค่าบริการทางการแพทย์ ฯลฯ โดยจะได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นจำนวนเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท

- ความเสียหายต่อชีวิต ได้แก่ ค่าปลงศพ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำศพ จะได้รับค่าเสียหายจำนวน 15,000 บาท และจะได้รับค่าเสียหายรวมกับข้อแรกในกรณีที่ถึงแก่ความตายหลังจากเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล

*** การร้องขอรับค่าเสียหาย**

- ความเสียหายต่อร่างกาย ต้องใช้ใบเสร็จรับเงินของโรงพยาบาลหลักฐานแจ้งหนี้ในการรักษาพยาบาล สำเนาบัตรประจำตัวหรือหนังสือเดินทาง หลักฐานที่ทางราชการออกให้ที่

สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้นั้นประสบภัย

- ความเสียหายต่อชีวิต ต้องใช้ใบมรณะบัตร สำเนาบันทึกประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าผู้นั้นถึงแก่ความตายเพราะประสบภัยจากรถ
- ถ้าเป็นทั้งสองข้อรวมกันก็ต้องใช้หลักฐานรวมกันด้วย
- ผู้ร้องขอได้ต้องเป็นผู้ประสบภัย หรือญาติพี่น้องที่มีส่วนได้เสียหรือทายาทของผู้ประสบภัย

*** การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น**

1. จ่ายแก่ผู้ประสบภัยหรือโรงพยาบาล
2. จ่ายเป็นเงินสด หรือเช็คที่ไม่ได้ลงวันที่ล่วงหน้า
3. ควรจ่ายเงินให้เสร็จเรียบร้อยภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับร้องขอโดยไม่ต้องรอพิสูจน์ความรับผิดชอบ

4. กรณีที่บริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นสามารถร้องเรียนได้ที่สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยหรือกรมการประกันภัย หรือสำนักงานประกันภัยภูมิภาค หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพื่อดำเนินการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทน

*** ลักษณะความผิดและบทลงโทษ**

1. เจ้าของรถผู้ใด ไม่จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยต้องระหว่างโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท
2. ผู้ใดใช้รถที่ไม่ได้จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท
3. ถ้าไม่ติดเครื่องหมายแสดงว่ามีประกันความเสียหาย ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท
4. ผู้ประสบภัยหรือทายาทที่ยื่นขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น โดยทุจริตหรือใช้หลักฐานที่ปลอม ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

@@@@@@@

ที่มา : <http://www.huaiphung.kalasin.police.go.th/page38.htm>